

Vooraf

JO VAN DEN HAUWE, MARC STEVENS & WERNER SCHRAUWEN: *Taalbeleid op de lagere school. Een brede aanpak*

De basisschool heeft als taak het taalonderwijs zo in te richten dat alle – ook taalzwakkere – leerlingen maximale kansen krijgen om aan het maatschappelijk leven deel te nemen. Dat doel kan alleen maar bereikt worden met een ‘brede aanpak’, aldus Jo van den Hauwe, Marc Stevens & Werner Schrauwen. Dat een taakgerichte taaldidactiek alleen niet altijd volstaat om de taalachterstand weg te werken, illustreren ze aan de hand van enkele portretten van ‘gettokinderen’ uit de grootstad. De didactiek moet deel uitmaken van een ruimer taalbeleid dat gericht is op de relatie tussen de school en de kinderen-ouders-buurt enerzijds en op het bewust omgaan met meertaligheid op school en in de klas anderzijds. Belangrijk is ook dat hoge eisen worden gesteld aan het taalmateriaal dat in de les gehanteerd wordt. De auteurs belichten een aantal ingrepen op verschillende niveaus (van macro tot micro) en stofferen ze rijkelijk met concreet voorbeeldmateriaal.

MIE STERCKX: *Graffiti op school. Een manier om anderstalige nieuwkomers uit het secundair taalvaardigheid bij te brengen?*

In het vorige nummer van *VONK* heeft Mie Sterckx de principes voorgesteld van een taakgerichte aanpak bij anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs. Dat deze leerlingen in de beginperiode een basistaalvaardigheid moeten opbouwen die later als fundament dient voor de alfabetisering, illustreerde ze met de voorbeeldtaak *Hoe til je met één lucifer 15 andere lucifers op?* In deze bijdrage verduidelijkt ze door middel van drie voorbeeldtaken uit *Taalkit 1* hoe je de taalvaardigheid van deze nieuwkomers verder kan opbouwen. De verschillen met de lucifer-taak worden meteen duidelijk: ze situeren zich op het vlak van de kloof die de leerlingen moeten overbruggen en de manier van ondersteuning bij het uitvoeren van de taak. Verder legt ze uit hoe je niet- en andersgealfabetiseerde leerlingen kan alfabetiseren en welke alfabetiseringslijn in de taken opgenomen is.

ELS GALLIN: *Over leven – Overleven. Jeugdliteratuur, milieueducatie en vakoverschrijdend werken in de eerste graad so*

Vakoverschrijdend werken met jeugdliteratuur hoeft niet altijd geïnitieerd te worden door de leraar Nederlands. Els Gallin is leraar ecologie en toegepaste wetenschappen in de derde graad tso van een tuinbouwschool en zat in de schrijfgroep voor de vakoverschrijdende eindtermen milieueducatie voor het secundair onderwijs. In deze bijdrage werkt ze een voorstel uit om milieueducatief te werken met jeugdliteratuur in de eerste graad so. Volgens haar sluiten de ‘overlevingsverhalen’ goed aan bij de leerwensen van jongeren omtrent natuur en milieu: ze gaan uit van het (over)leven in en met de natuur, het gedrag van dieren speelt vaak een rol, alsook de manier waarop andere culturen met de natuur omgaan. Aan de hand van

Julie van de wolven van Jean Craighead George formuleert ze ideeën voor een interdisciplinair project dat aan heel wat vakoverschrijdende eindtermen voldoet. Een geannoteerde lijst met andere bruikbare overlevingsverhalen rondt de bijdrage af.

WERKHUIS

WOUTER BRANDT

- J. Kaldewey (red.): *Leren leren in het hoger onderwijs*. Leuven/Amersfoort: Acco, 1999.
- S. Bolhuis: *Naar zelfstandig leren*. Leuven/Apeldoorn: Garant, 2000.

INTERKL@S

JAN T'SAS

INGEBOEKT

- H. Van Gorp e.a.: *Lexicon van literaire termen*. Groningen/Deurne, 1998. [recensent: WOUTER BRANDT]
- D. Schram & C. Geljon (red.): *Grensverleggend literatuuronderwijs*. Zutphen, 1998. [recensent: KRISTIN MAES]

INGEBLIKT

RITA RYMENANS

Rita Rymenans
hoofdredacteur